

Dohodki, oproščeni plačila dohodnine

V skladu z določbo **20. člena** Zakona o dohodnini – ZDoh-1 (Uradni list RS, št. 70/05 – UPB2 in 115/05) se dohodnina ne plača od:

1. denarne pomoči, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče v skladu s posebnimi predpisi, razen denarne pomoči, ki jo posameznik prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kot je določena v 33. členu tega zakona in v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 57. členu tega zakona;
2. subvencije, ki se v skladu s posebnimi predpisi izplačujejo iz proračuna za določene namene, razen dohodkov, ki jih posameznik prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kot je določena v 33. členu tega zakona, in v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 57. členu tega zakona;
3. dohodkov, ki jih v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi prejmejo upravičenci na podlagi zakona o vojnih invalidih, zakona o žrtvah vojnega nasilja, zakona o posebnih pravicah žrtev vojne za Slovenijo, zakona o popravi krivic, zakona o vojnih veteranih in zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in zakona o republiških priznavalninah, razen prejemkov, ki predstavljajo redni dohodek;
4. doživljenjske mesečne rente, ki jo posameznik prejme po zakonu o žrtvah vojnega nasilja in zakonu o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991;
5. dohodkov, ki jih v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi prejmejo upravičenci na podlagi obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega zavarovanja ter na podlagi obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo, razen dohodkov, ki predstavljajo redni dohodek na podlagi navedenega zavarovanja;
6. vrnitve premoženja in odškodnine, prejete v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo in zakonom, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij;
7. odškodnine na podlagi sodbe sodišča zaradi osebnih poškodb (telesnih poškodb, bolezni ali smrti) ali poškodovanja osebnega premoženja, vključno z zamudnimi obrestmi, razen odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek, vključno z zamudnimi obrestmi. Med navedene odškodnine je mogoče šteti tudi odškodnine zaradi osebnih poškodb ali poškodovanja osebnega premoženja, izplačane na podlagi sodne ali izven sodne poravnave, ki ni sklenjena zaradi prikritja pravega namena strank, in če odškodnina ne presega utemeljen in razumen znesek, ki je običajen za odškodnine, izplačane na podlagi sodb sodišča v podobnih primerih;
8. zamudnih obresti, izplačanih na podlagi sodne odločbe;
9. odškodnine neupravičeno obsojenim in priprtim v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek;
10. odškodnine upravičencem po zakonu, ki ureja povrnitev škode osebam, okuženim z virusom HIV zaradi transfuzije krvi ali krvnih pripravkov in odškodnine upravičencem po zakonu, ki ureja prepoved proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki ter zagotavljanje sredstev za prestrukturiranje azbestne proizvodnje v neazbestno;
11. odškodnine po zakonu, ki ureja plačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja, vključno z dohodki, ki jih upravičenec doseže ob prvi prodaji obveznic, ki

- jih je izdala Republika Slovenija za poplačilo odškodnine, in podobne odškodnine, ki jih žrtve vojnega in povojnega nasilja prejmejo iz tujine;
12. starševskega dodatka in pomoči ob rojstvu otroka, ki jih upravičenci prejmejo na podlagi zakona, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke ali na podlagi predpisa samoupravne lokalne skupnosti;
 13. otroškega dodatka, dodatka za veliko družino in dodatka za nego za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, ki ga upravičenci prejmejo na podlagi zakona, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;
 14. preživnine, ki jo prejme fizična oseba na podlagi sodne odločbe, sporazuma ali dogovora o preživljanju, sklenjenega po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in od nadomestila preživnine, izplačanega na podlagi zakona, ki ureja jamstveni in preživninski sklad;
 15. nagrade in povračila stroškov skrbniku v skladu z zakonom, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja;
 16. rejnin, ki se izplačujejo iz proračuna v skladu z zakonom, ki ureja rejniško dejavnost;
 17. denarnih pomoči za brezposelnost, ki se izplačujejo iz proračuna v skladu z zakonom, ki ureja zavarovanje za primer brezposelnosti;
 18. pomoči in prejemkov, ki jih država in samoupravna lokalna skupnost zagotavlja socialno ogroženim v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvo, in zakonom, ki ureja lokalno samoupravo;
 19. prejemkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo po zakonu, ki ureja socialno varstvo;
 20. invalidnine, invalidskega dodatka in dodatka za posebno invalidnost po zakonu o vojnih invalidih in zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter nadomestilo za invalidnost po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;
 21. varstvenega dodatka k pokojnini po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
 22. dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih in zakonu, ki ureja socialno varstvo, ter dodatka za tujo nego in pomoč po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;
 23. štipendije in drugih prejemkov, izplačanih osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, v zvezi z izobraževanjem ali usposabljanjem na podlagi posebnih predpisov, in sicer iz proračuna ali sklada, ki je financiran iz proračuna (razen kadrovskih štipendij) in od navedenih prejemkov, ki jih financira tuja država ali mednarodna organizacija oziroma izobraževalna, kulturna ali znanstveno-raziskovalna ustanova, razen prejemkov, ki so prejeti kot nadomestilo za izgubljeni dohodek ali v zvezi z opravljanjem dela oziroma storitev; učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas je oseba, katere primarna dejavnost je študij;
 24. prejemkov, izplačanih za kritje šolnine in stroškov prevoza ter bivanja osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, ki jih izplača ustanova, ustanovljena z namenom štipendiranja, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom;
 25. prejemkov v obliki regresiranja oziroma subvencioniranja študentske prehrane, mesečnih vozovnic za prevoze učencev, dijakov in študentov, ki se šolajo izven kraja bivanja, varstva in vzgoje v vrtcih in drugih podobnih pomoči, ki se v

- skladu z zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, zakona o osnovni šoli, zakona o visokem šolstvu ter zakona o vrtcih financirajo iz proračuna države ali občine;
26. prejemkov, ki jih osebam s statusom begunca v Sloveniji, osebam z začasnim zatočiščem v Sloveniji in tujcem, ki jim je dovoljeno začasno zadrževanje v Sloveniji, zagotavlja proračun ali mednarodna organizacija v skladu z zakonom o tujcih, zakonom o začasnem zatočišču in drugimi predpisi;
 27. pomoči, ki jih socialno ali drugače ogrožene osebe prejmejo od organizacij, ki imajo v skladu z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega ali zdravstvenega varstva, in od organizacij, ki imajo v skladu z zakonom, ki ureja invalidske organizacije, status invalidske organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju invalidskega varstva;
 28. pomoči, ki jih pomoči potrebne osebe prejmejo od dobrodelnih ustanov, katerih ustanovitev in poslovanje je v skladu z zakonom, ki ureja ustanove;
 29. nadomestila za uporabo sredstev, ki jih je zavezanec dal na razpolago za obrambne potrebe in za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, in od povračila škode navedeni osebi v skladu z zakonom o obrambi, zakonom o materialni dolžnosti in zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;
 30. enkratne denarne pomoči po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, zakonu o obrambi in zakonu o notranjih zadevah;
 31. izplačil stroškov in nagrad osebam za tajno policijsko delovanje in sodelovanje pri izvajanju ukrepov, ki so odobreni na podlagi zakona o policiji in zakona o kazenskem postopku ter za plačilo koristnih informacij v zvezi s kaznivimi dejanji ali njihovimi storilci ter od izplačil stroškov in nagrad v zvezi s tajnim pridobivanjem podatkov na podlagi zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji;
 32. enkratne solidarnostne pomoči, ki jo izplača sindikat svojim članom z namenom nudenja materialne pomoči v primerih socialne ogroženosti ter v primerih reševanja izjemnih razmer (kot so smrt, elementarne in druge nezgode), če je izplačana pod pogoji, ki so določeni z aktom, ki ga sprejme reprezentativni sindikat na ravni države;
 33. obveznih prispevkov za socialno varnost, ki jih za posamezne zavarovance v skladu s posebnimi predpisi plačuje Slovenija ali samoupravna lokalna skupnost, pod pogojem, da Slovenija oziroma samoupravna lokalna skupnost ne nastopa kot njihov delodajalec;
 34. dobička iz kapitala od odsvojitve premičnin, ki niso določene v 86. členu tega zakona in od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov, razen dobička iz kapitala delojemalca, ki odsvoji pravico do nakupa delnic ali pridobitve drugega premoženja; navedena določba ne vpliva na davčno obveznost fizične osebe, ki opravlja dejavnost po poglavju III.2 tega zakona;
 35. denarne nagrade za osvojeno medaljo na olimpijskih igrah ter svetovnih, evropskih in drugih mednarodnih prvenstvih, ki se izplača iz proračuna v skladu s pravilnikom, ki ureja merila za izvajanje letnega programa športa na državni ravni;
 36. od dohodkov, prejetih na podlagi pogodbe o vojaški službi v rezervni sestavi, razen od nadomestil plače oziroma izgubljenega zaslužka ter razen od dohodkov za čas opravljanja vojaške službe (v miru ter v izrednem in vojnem stanju);

37. od dohodkov, vključno s povračili stroškov, prejetih na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka;
38. prejemkov iz medsosedske pomoči med kmetijskimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov, ki jih pridobi gospodinjstvo iz petega odstavka 60. člena tega zakona, ki se mu dohodek ugotavlja na podlagi 57. člena tega zakona, v višini in pod pogoji, ki jih določi minister, pristojen za finance v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo;
39. plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike za okoljske programe, ki so namenjena osnovni kmetijski in osnovni gozdarski dejavnosti;
40. dohodkov, prejetih v zvezi s prostovoljnim usposabljanjem za nepoklicno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v skladu s posebnimi predpisi, razen dohodkov, ki predstavljajo nadomestilo za izgubljeni dohodek;
41. povračil stroškov sodnega ali upravnega postopka, ki jih je fizični osebi dolžna plačati druga oseba na podlagi sodne ali upravne odločbe oziroma sklepa;
42. pokojninske rente in odkupne vrednosti, izplačane v skladu z zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb;
43. veteranskega dodatka po zakonu o vojnih veteranih;
44. dohodkov, doseženih s prodajo odpadnega papirja, ki ga v okviru zbiralne akcije, ki jo organizira šola, zberejo učenci ali dijaki;
45. odškodnine žrtvam kaznivih dejanj po zakonu, ki ureja odškodnine žrtvam kaznivih dejanj, razen odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek;
46. plačila za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network - FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost;
47. izplačila za delo obsojencev, mladoletnikov in pripornikov, ki med prestajanjem pripora, kazni zapora in izvrševanjem vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom delajo;
48. denarnih izplačil za občasno ali začasno nego ali pomoč invalidom, ki jih fizičnim osebam izplačujejo reprezentativne in druge invalidske organizacije, ki delujejo na državni ravni.

Po določbi **100. člena** ZDoh-1 se dohodnine, ne glede na 98. člen tega zakona, ne plačuje od:

1. nagrade in priznanja za izjemne dosežke na humanitarnem, znanstvenoraziskovalnem, kulturnem, vzgojnoizobraževalnem, športnem ali socialnem področju, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - jih izplača država v skladu z zakonom, samoupravna lokalna skupnost v skladu s statutom ali odlokom ali ustanova, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom,
 - ne gre za redni dohodek ali za dohodek za opravljeno delo oziroma storitev, in
 - je bil prejemnik nagrade ali priznanja izbran kot nagrajenec brez lastne aktivnosti oziroma udeležbe pri prijavi na razpis oziroma v postopku izbora nagrajenca;

2. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, dokumentiranih z računom, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki:
 - je napotena ali pozvana s strani državnega ali drugega organa zaradi izvajanja dejavnosti tega organa;
 - prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti in v dejavnostih političnih strank, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti;
 - sodeluje v dejavnostih društev in njihovih zvez, zaradi uresničevanja ciljev oziroma namenov, zaradi katerih so društva ustanovljena, ne pa v okviru opravljanja pridobitne dejavnosti teh društev;
 in v zvezi s tem prejme povračilo navedenih stroškov do višine povračil stroškov, ki je določena za povračila delavcem iz delovnega razmerja v skladu s predpisom vlade iz 31. člena tega zakona;
3. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki na podlagi imenovanja opravi funkcijo člana volilnega odbora na podlagi predpisov o volitvah in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov do višine povračil stroškov, ki je določena za povračila delavcem iz delovnega razmerja v skladu s predpisom vlade iz 31. člena tega zakona;
4. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki se udeleži posveta z mednarodno udeležbo in v zvezi s tem prejme le povračilo stroškov do višine povračil stroškov, ki je določena za povračila delavcem iz delovnega razmerja v skladu s predpisom vlade iz 31. člena tega zakona;
5. izplačila odkupne vrednosti v primeru rednega prenehanja prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaradi pridobitve pravice do pokojnine, pod pogojem, da sredstva niso izplačana zavarovancu, temveč se v skladu z 352. in 353. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo) v enkratnem znesku prenesejo izplačevalcu pokojnine v imenu in za račun zavarovanca, ki sklene zavarovanje, po katerem zavarovanec pridobi pravico do doživljenjske mesečne pokojninske rente;
6. prenosa sredstev iz enega pokojninskega načrta v drugi pokojninski načrt prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s 360. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo).

Po določbi **101. člena** ZDoh-1 se v davčno osnovo ne všteva:

- posameznega darila, če njegova vrednost ne presega 5.000 tolarjev oziroma če skupna vrednost vseh daril, prejetih v davčnem letu od istega darovalca, ne presega 10.000 tolarjev;
- posameznega prejemka, prejetega v primerih iz prve, druge in tretje alineje 2. točke 100. člena tega zakona, če ne presega 30.000 tolarjev, brez upoštevanja prejemkov, namenjenih pokritju stroškov, od katerih se ne plačuje dohodnina, oziroma skupni prejemek, prejet v primerih iz prve, druge in tretje alineje 2. točke

100. člena tega zakona, če na letni ravni ne presega 200.000 tolarjev, brez upoštevanja prejemkov, namenjenih pokritju stroškov, od katerih se ne plačuje dohodnina;

- dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 5.000 tolarjev.